

REACT

**ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ :
Αναπτύσσοντας ένα Σύστημα
Στήριξης Θυμάτων**

Φορέας Συντονισμού:
Κέντρο Νομικής Πληροφόρησης για Μη-Κυβερνητικούς Οργανισμούς - PIC
Metelkova 6,
1000 Ljubljana,
Σλοβενία

Τηλ: +3861/5211-888
Φαξ: +3861/5401-913
Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο: pic@pic.si
Ιστοσελίδα: www.pic.si

Φορέας Συντονισμού:

P&C

Συνεργαζόμενος Οργανισμός:

Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου
46 Λεωφ. Μακεδονίτισσας,
1703 Λευκωσία

Τηλ: +357 22 351274 (ext. 115)
Φαξ: +357 22 353682
Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο: info@medinstgenderstudies.org
Ιστοσελίδα: www.medinstgenderstudies.org

Με την υποστήριξη:

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL JUSTICE, FREEDOM AND SECURITY

Directorate D: Fundamental Rights and Citizenship
Unit D4: Financial support – Fundamental Rights and Citizenship

ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΗ 1440

Φορέας Συντονισμού:

Το Κέντρο Νομικής Πληροφόρησης για Μη-Κυβερνητικούς Οργανισμούς – PIC, Σλοβενία είναι μια μη-κυβερνητική μη-κερδοσκοπική οργάνωση, που ιδρύθηκε το 1997. Το PIC δραστηριοποιείται στον τομέα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ενίσχυσης του ρόλου των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Η αποστολή του PIC είναι η παροχή επαγγελματικής νομικής υποστήριξης σε άτομα, ευάλωτες ομάδες και στις ΜΚΟ για την άσκηση και την προστασία των δικαιωμάτων τους, ενισχύοντας έτσι τη θέση τους στην κοινωνία. Οι δραστηριότητες του PIC έχουν στόχο την βελτίωση της κατάστασης των μη κυβερνητικών οργανώσεων στη Σλοβενία, την ενθάρρυνση τους για συνεργασία και δικτύωση, καθώς και την προώθηση ενός ισχυρότερου ρόλου για τους ΜΚΟ και άλλους αρμόδιους φορείς στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Συνεργαζόμενος Οργανισμός:

Το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου (MIGS) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, συνδεδεμένος με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, που προωθεί και συμβάλλει σε προγράμματα κοινωνικής, πολιτικής, και οικονομικής φύσεως που σχετίζονται με το κοινωνικό φύλο, με έμφαση στην περιοχή της Μεσογείου.

Το Ινστιτούτο αναγνωρίζει την πολύπλευρη φύση των διακρίσεων κατά των γυναικών και αποδέχεται ότι αυτή λαμβάνει διάφορες μορφές. Το Ινστιτούτο έχει δεσμευτεί στην κατάργηση των διακρίσεων αυτών μέσω της χρήσης ενός συνδυασμού έρευνας, λόμπι, καθώς και μέσω της υλοποίησης εκπαιδευτικών εργαστηρίων, συνεδρίων, και άλλων δραστηριοτήτων.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί παραβίαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών. Η βία κατά των γυναικών από τους συντρόφους τους αποτελεί μια επιδημία παγκοσμίων διαστάσεων που έχει καταστροφικές σωματικές, συναισθηματικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις στις γυναίκες, τα παιδιά, τις οικογένειες και τις κοινότητες σε όλο τον κόσμο. Τα θύματα είναι συχνά απρόθυμα να αναφέρουν περιστατικά βίας που βιώνουν, κάτι το οποίο οφείλεται στις ριζωμένες κοινωνικό-πολιτιστικές στάσεις που καθιστούν τη βίαιη συμπεριφορά αποδεκτή, στις επίμονες οικονομικές ανισότητες μεταξύ γυναικών και ανδρών, στην έλλειψη εμπιστοσύνης στην ικανότητα των αρμόδιων αρχών, στην έλλειψη πόρων για την στήριξη των θυμάτων βίας, και στον φόβο για κοινωνικό στιγματισμό. Οι γυναίκες που καταγγέλλουν τη βία, συχνά αποσύρουν τις κατηγορίες λόγω έλλειψης κατάλληλων μηχανισμών ψυχο-κοινωνικής και νομικής στήριξης. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει έλλειψη γνώσης και ενημέρωσης μεταξύ των φορέων του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης σχετικά με τις δυναμικές της ενδοοικογενειακής βίας, με αποτέλεσμα την αδυναμία τους στη διασφάλιση της ψυχολογικής ή/και σωματικής ακεραιότητας των γυναικών καθώς και της αποτελεσματικής ποινικής δίωξης των κατηγορουμένων για άσκηση του συγκεκριμένου είδους βίας.

Για την αντιμετώπιση των πιο πάνω θεμάτων, το Κέντρο Νομικής Πληροφόρησης για Μη-Κυβερνητικούς Οργανισμούς στην Σλοβενία-PIC, σε συνεργασία με το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου, συντονίζει ένα έργο με τίτλο «ΔΡΑΣΗ κατά της Ενδοοικογενειακής Βίας: Αναπτύσσοντας ένα Σύστημα Υποστήριξης

για Θύματα Ενδοοικογενειακής Βίας», το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ΔΑΦΝΗ III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κύριος στόχος του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση, η ενημέρωση και η μετάδοση γνώσης στους νομικούς επαγγελματίες, δικαστές και εισαγγελείς οι οποίοι εμπλέκονται σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας, καθώς και η αύξηση της ικανότητας του συστήματος στήριξης των ΜΚΟ ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις ανάγκες των θυμάτων.

Στόχοι του Προγράμματος

- Χαρτογράφηση και αξιολόγηση της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας και πολιτικών για την ενδοοικογενειακή βία, καθώς επίσης και του συστήματος υποστήριξης των θυμάτων
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των αρμόδιων φορέων του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία
- Κατάρτιση του προσωπικού των ΜΚΟ και άλλων επαγγελματιών οι οποίοι εμπλέκονται στο σύστημα υποστήριξης θυμάτων ώστε να υπάρχει αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις ανάγκες των θυμάτων
- Συμβολή στην ανάπτυξη μιας πολυθεματικής προσέγγισης για την αντιμετώπιση των αναγκών των θυμάτων
- Ευαισθητοποίηση του κοινού για την ενδοοικογενειακή βία με σκοπό την ενθάρρυνση της καταγγελίας υποθέσεων βίας

Δράσεις

- Έρευνα χαρτογράφησης με σκοπό την αξιολόγηση όλων των πτυχών εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας και πολιτικών για την ενδοοικογενειακή βία καθώς και διερεύνηση του συστήματος υποστήριξης θυμάτων στην Κύπρο και στην Σλοβενία
- Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εταίρων του προγράμματος σχετικά με τα υπάρχοντα συστήματα στήριξης θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων και βέλτιστων πρακτικών για την υποστήριξη και προστασία των θυμάτων
- Δημιουργία ενός συστήματος υποστήριξης θυμάτων, μέσω της δικτύωσης με τοπικές επαφές και οργανώσεις που ασχολούνται με την ενδοοικογενειακή βία μέσα από την υλοποίηση ενημερωτικών σεμιναρίων
- Οργάνωση εκπαιδευτικών εργαστηρίων με δικηγόρους, δικαστές, εισαγγελείς και άλλους ειδικούς του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης
- Δημιουργία ενός διαδικτυακού χώρου ο οποίος θα παρέχει πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες για το πρόγραμμα, σε πληροφορίες για την ενδοοικογενειακή βία στην Σλοβενία και την Κύπρο, συμπεριλαμβανομένου νομικών εγγράφων, νομοθεσιών, και Εθνικών Σχεδίων Δράσης
- Δημοσίευση τελικής έκθεσης για το πρόγραμμα η οποία θα περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της έρευνας χαρτογράφησης, καθώς και συστάσεις για την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας

- Τελικό συνέδριο με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με θέμα την ανάπτυξη ενός συστήματος προστασίας και στήριξης γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ;

Η ενδοοικογενειακή βία είναι μια μορφή βίας κατά των γυναικών και παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Η Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, ορίζει τον όρο «βία κατά των γυναικών», ως εξής: «Κάθε πράξη βίας βασισμένη στο φύλο η οποία προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη ή πόνο στις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων των απειλών πραγματοποίησης τέτοιου είδους πράξεων, ο εξαναγκασμός ή η αυθαίρετη στέρση της ελευθερίας, είτε στη δημόσια είτε στην ιδιωτική ζωή.»

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Νόμου για την Βία στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμοι 119 (I) / 2000 και 212 (I) / 2004, ενδοοικογενειακή βία νοείται: «κάθε πράξη, παράλειψη ή συμπεριφορά που προκαλεί σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας και περιλαμβάνει τη βία που χρησιμοποιούνται για το σκοπό της ύπαρξης της σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος, καθώς και τον περιορισμό της ελευθερίας του.»

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας συμπεριλαμβάνουν τη σωματική βία, σεξουαλική βία, τον οικονομικό έλεγχο, και ψυχολογική κακοποίηση (συμπεριλαμβανομένων των απειλών για άσκηση βίας και σωματικής βλάβης, τις επιθέσεις κατά

της ιδιοκτησίας και άλλες πράξεις εκφοβισμού, συναισθηματικής κακοποίησης, απομόνωσης, και τη χρήση των παιδιών ως μέσο ελέγχου). Καταναγκαστική σεξουαλική επαφή με τον σύζυγο / σύντροφο θεωρείται βιασμός και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα με ισόβια κάθειρξη.

Το σημείο 3 του Νόμου περί της Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμοι 119 (I) / 2000 και 212 (I) / 2004, αναγνωρίζει ότι η βία που λαμβάνει χώρα υπό την παρουσία ανήλικου αποτελεί βία που ασκείται εις βάρος του ίδιου του ανήλικου, εφόσον μπορεί να προκαλέσει ψυχολογικό τραύμα και τιμωρείται με έως και πέντε χρόνια φυλάκιση.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ

Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια	Γραμμή Άμεσης Βοήθειας	1440
Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού	Γραμμή Άμεσης Βοήθειας	1455
Γραφείο Χειρισμού Θεμάτων Βίας στην Οικογένεια και Κακοποίησης Ανηλίκων – Αστυνομία	Τηλέφωνο	22808442
Αστυνομία - Άμεση Επέμβαση	Γραμμή Άμεσης Βοήθειας	199
Νοσοκομεία / Πρώτες Βοήθειες	Γραμμή Άμεσης Βοήθειας	1460
Γραμμή του Πολίτη/ Αστυνομία	Γραμμή Άμεσης Βοήθειας	112
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας/ Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας	Λευκωσία	22406709
	Λεμεσός	25804535
	Λάρνακα	24800101
	Πάφος	26306240
	Παραλίμνι	23821551
	Μόρφου	22870582
	Ευρύχου	22870582